

MEÄN VÄYLITEN JA IHMISTEN PUOLESTA

Ympäristövaliokunta

ymv@eduskunta.fi

Pello 2. lokakuuta 2013

Viite : E-115/2013 vp -kirje, kalastusmahdollisuudet 2014; Tornio-Muoniojokiseura ry lausuu

ITÄMEREN LOHIKIINTIÖISTÄ

Koko tämä jokavuotinen hulina johtuu siitä, että lohi on väärässä sarjassa: jokista luonnonvara hallinnoidaan merikalana. – Kun kansalaisten ja eduskunnan taholta on esitetty vaatimuksia lohenkalastuksen säätyjärjestelmän muuttamiseksi, piiloutuu MMM muiden jäsen maiden selä taakse. Ministeriön mukaan mitään ei voi muuttaa, koska Suomella on niin pieni painoarvo.

Tämä ei pidä paikkaansa.

YK:n merilaissa määritellään käsite alkuperävaltio ja sen vastut ja oikeudet vaelluskalojen suhteeseen. Suomi ja Ruotsi tuottavat 97% Itämerellä syönnöstävästä lohistaan. On täydellistä saamattomuutta, jos YK:n merilain 66 artiklan turvasta huolimatta alistumme kolmen prosentin pääösvaltan alle. Kun karttaa ja rantaviivaa katsoo, niin Suomi ja Ruotsi ovat Itämeren suurvaltoja luonnonvarojen suhteen.

Lohipoliikan suurin virhe on, että edelleenkin lohta hallinnoidaan yiljelyynä merikalana.

1991 Itämeren merikalastus jaettiin EEC:n Pohjois-Atlantille soveltamalla mallilla, jossa merisaisia jaetaan TAC-kiintiöjäolla suhteellisen vakauden periaatteella kansallisesti kalastuskiintiöihin. Elettiin viljelylohen kulta-aikaa; lohiikiintiöt jaettiin viljelylohelle, koska luonnonlohella ei tuolloin laskettu olevan mitään merkitystä. Sen seurauksesta kaikki merialueilla syönnöstävät lohet on pyritty kalastamaan mahdollisimman tehokkaasti; pahimmillaan yli 98% lohistaa kalastettiin merellä.

On kansallinen häpeä, että Suomi ei ole kyseenalaistanut harjoitettua luonnonjärjestykseen vastaisista menettelytapaa unionin kalastuspolitiikkaa uudistettaessa. Eduskunnan selkeä viesti jäi väliin. MMM virkamiesten puheet jäsen maiden enemmistöstä on tulkittava heidän omaksi vahvaksi valankäytöksi.

Tornionjokeen nousi 2013 noin 60 000 lohta;

sinänsä kohtuullinen määrä, mutta vähentyneestä merikalastuksesta huolimatta edellisestä vuodesta taantunut määrä kertoo lohen huonosta menestyksestä merivaelluksella. Paluuprosentti jää selvästi alle viiden. Suomen lohiikiintiöt jäivät täytymättä.

Komission esitys kalastuskuolevuudeksi [F 0,1] on merikalojen luokkaa. Muihin kiintiökaloihin verrattuna loheen kohdistuu pitkän vaelluksen aikana muita, TAC'in ulkopuolisista, kalastuksista. Biologien ja taloudellisten syiden vuoksi lohen merikiintiöt tulee asettaa mahdollisimman mataliksi niin kauan, kuin merikiintiötä vielä jaetaan.

On otettava huomioon myös se, että tuhatvuotisen pyyntihistorian vuoksi lohenkalastus on ankku
kuroitunut jokivarsien asukkaille tavalla, jota suojaa unionin perusoikeuskirja. Rion sopimuksen tavoitteena on biologisen monimuotoisuuden suojelun lisäksi hyötyjen oikeudenmukainen ja tasapuolinens jako. – Komissio syrjii jokikalastusta, koska se varaa kiintiöt pelkästään merikalastukseen.

Kansainvälinen Merentutkimusneuvosto ICES ja unionin alainen STECF joutuvat jäsenvaltioidensa sitominen merellisänä järjestönä suosittamaan mahdollisimman korkeaa MSY-salista merikalolle. Näillä tieteellisillä elimillä ei ole mahdollisuutta poiketa tästä lohen osalta. Ne eivät voi ottaa kantaa siihen, että kalastusta palautettaisiin jokivarsille. Vallitsevissa oloissa näiden tahojen esittämää neuvoa lohikiintiöksi voi pitää maksimina.

Vuosi 2012 osoitti, että Itämeren lohikiintiöiden 51% kertapudotus oli Suomen kansallinen etu. Se toi lisää lohia Suomen rannikolle ja jokiin, kuten ministeriön muistiossa todettiin. – Mitä pienempi merikiintiö lohelle asetetaan, sitä paremmin YK:n merilain 66 artikla ja EU:n perusoikeuskirjan 17 artikla toteutuvat.

Lohen merikalastuskiintiöstä päättäminen on nykyisellään syrjivä prosessi.

Euroopan unionissa ei ole menettelyä, jossa jokivarsien kalastus otettaisiin samalla huomioon merikalaskiintiöstä päättääessa. Merikiintiöstä päättääessa ei mitenkään huomioida jokivarsien kalastuskulttuuria eikä alkuperäisväestön ihmisoikeuksia.

Komission ehdotukseen on etuokeutettuna ottanut kantaa BSRAC alueellisen asianomistajan ominaisuudessa. Valtuutettuina asianomistajina tässä Itämeren alueen neuvontajärjestössä ovat merialueiden ammattikalastajat, heidän etujärjestönsä ja mm. Euroopan kuljetusalan unionit, mutta eivät lohijokisuiden ja -varsien talolliset, jotka lohenkalastusoikeudet vanhastaan omistavat.

Merikalastuskiintiöiden esityksessään Komissio puhuu taloudesta, ympäristöstä ja sosialisista tekijöistä, mutta ei ota huomioon faktaa, että lohi palaa mereltä kotijokiinsa, ja että lohijokia kalastamalla lohi voitaisiin hyödyntää taloudellisesti, biologisesti ja sosiaalisesti paremmin kuin merellisin kalastuskiintiöin.

Siirtymisessä kantakohtaiseen kalastukseen on päästy eteenpäin, mutta lohen sekakantakalastukseen perustuvat lohikiintiot estävät kehityksen. Lohikantoja voidaan kestävästi kalastaa vain jokikohtaisina kantoina. – Itämeren lohisaislis parin miljoonan euron saalisarvollaan ei ole niin suuri yleinen etu, että toisten ihmisoikeudet ja omaisuuden voi sillä perusteella mitätöidä.

Edellä olevan perusteella jokiseura vaatii lohen osalta selkeämpää toimia kantakohtaiseen kalastukseen siirtymisessä. Tornio-Muoniojokiseura katsoo, että tieteellisten elinten neuvo on paras saavutettavissa oleva kompromissi vuoden 2014 lohikiintiöksi.

Kunnioittavasti

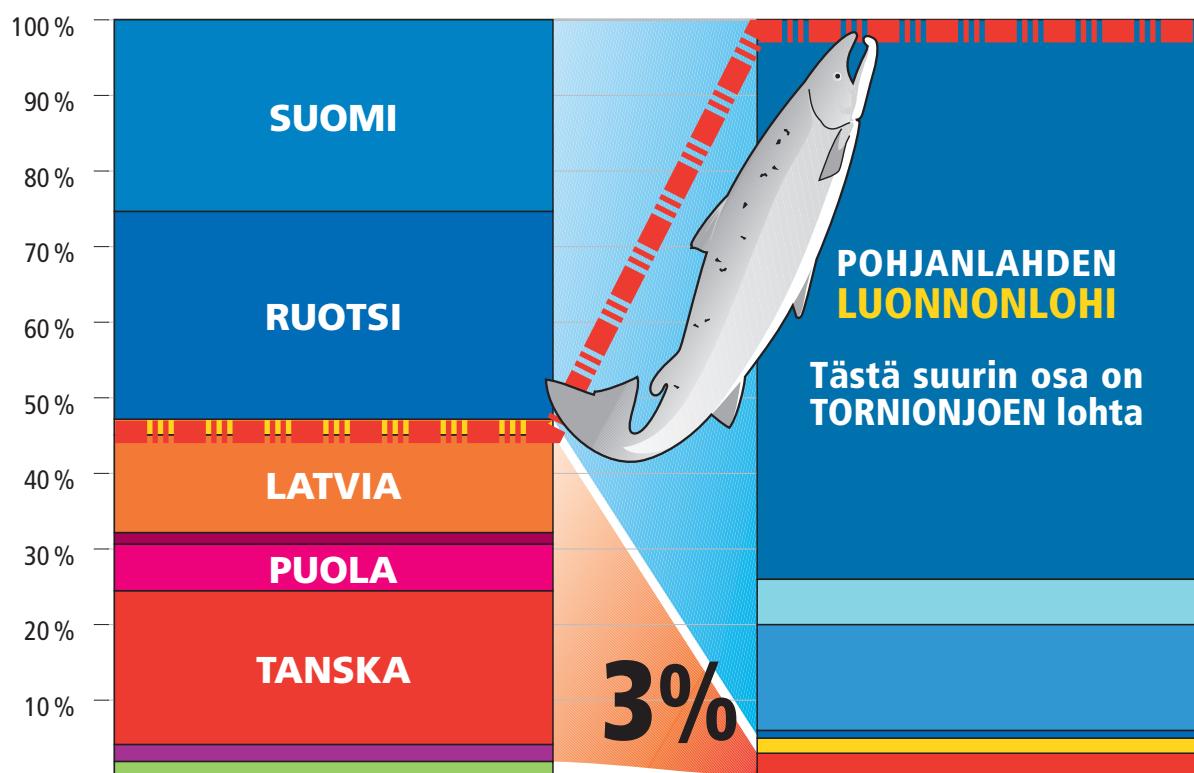
Kalervo Aska
jokiseura@tornionjoki.fi www.jokiseura.fi

LOHEN AMMATTIKALASTUS ITÄMEREN PÄÄALTAALLA

LOHIKIINTIÖT ja RAPORTOIDUT SAALIIT 2010

MAA	KIINTIÖJAKO-OSUUS % Sub.div.22-31	LOHIKIINTIÖ 2010	SAALIS 2010 Sub.div.22-29	SAALISOSUUS %
Suomi	25,3485 %	76 031 kpl	9 227 lohta	10,91 %
Ruotsi	27,4783 %	82 420 kpl	37 475 lohta	44,32 %
Viro	2,0660 %	6 197 kpl	396 lohta	0,47 %
Latvia	12,9300 %	38 783 kpl	1 092 lohta	1,29 %
Liettua	1,5200 %	5 594 kpl	408 lohta	0,48 %
Puola	6,1670 %	18 497 kpl	5 718 lohta	6,76 %
Tanska	20,3287 %	60 975 kpl	29 637 lohta	35,05 %
Saksa	2,2617 %	6 784 kpl	606 lohta	0,72 %
Venäjä	1,9000 %			
Yht.	100,0000 %	294 246 kpl	84 559 lohta	100,00 %

EU:n LOHIKIINTIÖT SUHTEUTETTUINA ICES:n TUTKIMUSTIETOON LOHISAALIIN OSAKANTAJAKAUMASTA

KUINKA TÄMÄ ON OIKEIN ?!

Itämeren pääaltaalla kalastavilla EU mailla, jotka tuottavat vain 3% pyytämistään lohista, on **suurempi kuin 43% laillinen osuus kaikkiin Itämeren lohiin mukaan lukien Pohjanlahden lohet**, jotka muodostavat **93% pääaltaan lohisaaliista**.

- Pohjanlahti, luonnonlohi **74%**
- Pohjanlahti, viljelyt FIN **5%**
- Pohjanlahti, viljelyt SWE **14%**
- Pääallas, luonnonlohi SWE **1%**
- Suomenlahti, viljelyt **2%**
- Pääaltaan lohi MUUT **3%**